

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 33545

ПОЕЗІЯ БОРОТЬБИ ОЛЕКСИ РІЗНИКІВА

На розгляд Історичного клубу "Холодний Яр" подано збірку сонетів Олександра Різниківіва "Двострунне грало" (Одеса: Друк, 2002) та поему "Промінь з Одеси" (Врадіївка, 2016), написану поетом на славу – на славу своїх учителів Ніни Строкатої-Караванської та Святослава Караванського, багатолітніх борців за волю України.

У поданні зазначено: «Я, як завжди, тільки в бій!» – це гасло життя Святослава Караванського стало і змістом життя-боротьби Олександра Різниківіва.

"Двострунне грало" – це п'ятсотні сонетів, створених у казематі Одеського КГБ та під час другого ув'язнення автора в 1971 – 1977 рр. в концтаборі № 36, де він карався за свою любов до України. У цьому страшному таборі загинули Валерій Марченко, Юрій Литвин, Олександра Тихий і Василь Стус.

18 червня 1972 р. у вірші "Вирок суду" (поема "Промінь з Одеси") Олександра Різниківіва писав:

Ім'ям республіки моєї мене засуджено тепер лиш за любов мою до неї, до Української СР. (...) А я люблю! Нащо таїти цей гріх (якщо це справді гріх)? Люблю поля її і квіти, ліси і гори, п'яскіт рік.

І не лише за миску повну, що на моїм столі стоїть, люблю також і за духовні незлічені цінності її.

Чи ж є любов моя злочинна?! Та, так! Злочинна є, товчути, мою любов до України антирадянщиною звуть!

Саме в ув'язненні – ще на Покрову 1959 р. – до Олександра Різниківіва прийшло усвідомлення, що він українець і що його "вина" перед окупаційним режимом полягає в тому, що він любить Україну.

І інші в неволі опускали руки, впадали в розпач, депресію, а Олександр Різниківіва кував козацьке слово свободи. Особливо мене вразив вірш "Кулачні бійці", написаний 10 березня 1972 р.

в камері, на шостий місяць уже другого ув'язнення.

Виходимо гуляти як на бій.
З дороги геть усякий, хто слабкий,
А дужий – приготуєсь до оборони!
Ми звикли вартість кулаками мірять,
А замість грошей – зуби рахувать. (...)
Йдемо, готові зуби рахувать
І черепи ламати і трощити.
Супроти нас, коли бажеш жити, –
Не слід ставать.
Виходимо гуляти як на бій...
Ми б так хотіли силу нашу змірять –
Та підлабузною зустрічній, мов раби,
Або ховаються ляжливо у подвір'ях...
Несемо кулаки набрякли,
Ніби гири.
Гуляємо...
А маримо про бій.

У камері, обезвладнений, вільний козак Олександр Різниківіва плакав українську силу. Зв'язаний по руках і ногах, він сміливо ширяв думкою про свободу і ставав внутрішньо вільною людиною.

Вразив мене і вірш "Карпатські гори" з поеми "Промінь з Одеси".

Карпатський краю! Отам, за обрієм,
Ти нас очікуєш, ти нас зовеш!
Там хлопці мужні, борці хоробрі є,
І наше місце – у горах теж!
Карпатський лісе!
Ти наш притулок,
Як птахам – гнізда,
Як бджолам – вулик,
Карпатський лісе,
Вирій омріяний,
Наскрізь прочесаний,
Наскрізь простріляний!
Сто раз термощений –
І все ж нескоршений!
І все ж нескорнений,
І все ж із коренем!
Не раз сполошений і кров'ю зрошений –
Не розпотрошений, не розпорощений,
Ліс нашорощений, весь наїжачений,
Ліс насторожений, ліс показаний,
Покармалочений, подовбушачений,
Україн розлочений, вогнем означений,
Непередбачено для зайдя втрачений!

Це ж заклик до збройної боротьби за свободу нашої Батьківщини! Олександр Різниківіва – оригінальний український мислитель-борець. Він заримував свої думки-мрії про волю

України. Тюремні сонети Олександра Різниківіва – це боротьба українського бранця-філософа за свободу духу, це добірна українська мова, це вишуканість ритмо-стилю.

Олександр Різниківіва змагається за Україну як билинний богатир, не дивно, що він і епічну поему написав про давньоруського богатиря "Глелейко, з Бога Турейко". Думую, що в тому богатиреві є не одна риса нашого номінанта.

Звичайно, що ворожі ЗМІ, які опанували свідомість нашого народу, не пропагують таких світло-потужних особистостей, як Олександр Різниківіва. Тож, щоб хоч трохи пробити оцю стіну замовчування-забуття героя ще за його життя, ми й вирішили відзначити Олександра Різниківіва, уродженця Донбасу, Літературною премією ім. Юрія Горліса-Горського, поручника Армії УНР, автора знаменитого роману "Холодний Яр".

До слова, Юрій Горліс-Горський в ув'язненні також почав складати вірші. "У тюрмі, – з усім тим казав він, – усі стають поетами". Ось фрагмент першого "нетюремного" вірша Юрія Горліса-Горського, написаного на Кубані:

То не моя весна.
Моя весна прийде з громами.
Із брязкотом шабел, під шелест прапорів,
З ненавистю й любов'ю до нестями,
Із криком ранених й піснями таборів.

Як по-рідному перегукуються вірші Юрія та Олександра! Як логічно і справедливо буде відзначити Олександра Різниківіва літературною премією імені його попередника – воїна-поета Юрія Горліса-Горського!

Так і стаєтося: лауреатом Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського за 2018 р. став член Національної спілки письменників України, багатолітній борець за волю України Олександр Різниківіва!

Щиро вітаємо вельмишановного п. Олександра, вільного козака з Одеси, видатного поета, творця поезії боротьби за національну Україну!

Роман КОВАЛЬ, президент Історичного клубу "Холодний Яр", член Національної спілки письменників України, академік Академії наук вищої освіти України

25 РОКІВ ВО "ТРИЗУБУ" ІМЕНІ СТЕПАНА БАНДЕРИ

На Покрову 14 жовтня 2018 р. в колонній залі Київської міської ради відбулося урочисте зібрання з нагоди 25-ліття ВО "Тризуб" імені Степана Бандери. Організація, яка плекає культ сили, вітали Віктор Рог, Степан Брацонь, Богдан Червак, Андрій Тарасенко, Олег Тягнибок, Юрій Сиротюк та голова організації Віктор Сердулець. Від імені Історичного клубу "Холодний Яр" вітав Роман Коваль. Ось тези його виступу:

"Шановні козаки, дорогі козаки! З Покровою будьте здорові! Вітаючи вас зі славним ювілеєм, повертаюся думкою в часи, коли разом з майбутніми тризубівцями, а тоді членами УГС, УРП і ДСУ, взяли участь у революції, яка привела до проголошення Української держави 24 серпня 1991 року. Думую, що кожен із нас як дарунок долі оцінив можливість працювати в епіцентрі подій, творити Українську революцію.

сивна до ворога, немилосердна до зрадників та оберігає своїх.

Радію, що вже 25 років тризубівці не тільки плекають, а й впроваджують культ воївників, культ тих, хто підняв руку на ворога, хто встроїв клинок у москоське серце. А що ми чуюмо в українському ефірі, на радіо- і телеканалах, злочинно роздержавлених? Пісні про мир. І заклики до миру.

Час оголосити війну пацифізму. І пацифістам. Кожен, хто в Україні закликає до миру, той зрадник нещасний. Хочеш маніфестувати за мир – їдь у Москву на Красну площу. Преси Путіна. Не ми почали війну, а вони.

Президент України перейняв у нас воїнську антиросійську риторику. Це добре. Але чому він мовчить, коли йдеться про п'яту окупацію Москви? Чи вироблена концепція нейтралізації п'ятої ко-

Водорозділом між дисидентами, які тоді вели перед, і революційно настроєною націоналістичною молоддю стало ставлення до Росії... Дисиденти знехтували висновком Миколи Міхновського, який говорив, що "Московщина, все одно яка – царська чи республіканська, абсолютистична чи демократична, – ніколи не дасть Україні того, на що Україна має очевидне право".

Трагічні для України помилки діячів Центральної Ради нічого не навчили їх. Дисиденти повторили помилки Михайла Грушевського і Володимира Винниченка, насамперед їхню, пробачте, дурну надію на демократичну Росію...

Тільки в таких організаціях, як "Державна самостійність України", СНПУ і "Тризуб", я знайшов однодумців. Ми всі розуміли, що Росія ніколи нас без війни не відпустить, тому треба плекати українську силу. Дисиденти ж вважали, що здобути державність можна голосуваннями у Верховній Раді.

Зараз, здається, і діти знають: мусимо створити силу, що агре-

лони, яка готується до рваншу? Тільки обезголовивши її, можемо розрахувати на перемогу. Ми не можемо допустити, щоб лідери 5-ї колони, як-от Медведчук, умандатилися, стали депутатами Верховної Ради України.

Росія може зруйнувати нашу державу, але вона ніколи не переможе озброєний народ. Право на володіння зброєю насамперед треба дати всім, хто воював на Донбасі, а також волонтерам. Тільки озброєна нація буде незборимою. Вимога озброєння нації повинна стати нашим гаслом усіх виборчих перегонів у 2019-му.

У вересні вийшла моя книга "Здолати Росію". На мій погляд, ця книга дасть козакам націоналістичних організацій не лише підстави віри, а й повні агресивної сили аргументи нашого права боротися та перемогти й нарешті реалізувати права більшості української національної більшості.

Уквіт усім, хто плекає українську силу. Пошана – до святих і страшних, які сидять у цьому залі. Слава Україні!"

Цитата дня

Українці і влада – це різні національності.

Анастасія ПРИХОДЬКО, співачка, інтерв'ю на ZIK, жовтень 2018 р.

1 листопада 2018 р. о 15.00

в Охтирському районному будинку культури (вул. Незалежності, 9) відбудеться зустріч під назвою "Сумчани в боротьбі за Україну – презентує Фонд Івана Лозового" за участю Романа Ковалю, співупорядника книжки "Сумщина в боротьбі", і кобзаря Тараса Силенка.

10 листопада 2018 р. о 14.00

в Обухівському районному будинку культури (вул. Київська, буд. 12) відбудеться презентація книги "Здолати Росію" Романа КОВАЛЯ. Організатор зустрічі – Історичний клуб "Холодний Яр"

КОЗАК КРИСАЛЬНИЙ ДМИТРО

В бою 17-го листопада 1921 р. біля с. Малі Мінки Овруцького повіту тяжко був ранений в ногу козак повстанчого загону Крисальний Дмитро. Під натиском переважалої кінноти Котоського загін мусив відходити... Ворог насаждає, а змучені, виснажені товариші-повстанці не в силі нести раненого... – Залиште... ідіть... Помститься за мене... Господи, прости!..

Крисальний знає, що його чекає смерть... "Так ні, лютий вороже, не вдається тобі покепкувати над козацькою чесною головою..." Думка як блискавка пробігає в голові... А ворог наближається – жорстокий, холодний, неблаганний... Крисальний підкладає під себе кілька ручних гранат і на очах і ворогів, і своїх товаришів погибає, розірваний на шматки...

Так умірають вірні сини України...

Іван ЗУБЕНКО

Дж.: *Зубенко І.* Наші лицарі й мученики (збірка перша). – Каліш: Друкарня Культ.-Осв. Відділу III Залізної дивізії, 1922. Особливості мови збережено. Публікація Юрія Юзича.

"Незборима нація" – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ ПОЛКОВНИКА БОЛБОЧАНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИЖКИ РОМАНА КОВАЛЯ "ЗДОЛАТИ РОСІЮ"

5 жовтня українська громадськість урочисто вшанувала полковника Петра Болбочана з нагоди 135-ї річниці від дня народження.

У центрі сцени Колонної зали Київської міської адміністрації – великий і дуже гарний портрет полковника Болбочана, виконаний Мариною Нестеренко. Поруч із ним із шаблями на бачність виступили чорні запорожці Віктор Фастовець та Олександр Крамар. Перед портретом – синьо-жовті квіти, які поклав шестилітній козак Михайлик.

"Шановні козаки, дорогі козаки!" – розпочав вечір ініціатор вшанування Роман Коваль. – У лавах борців за Українську державу проливали кров українці різних земель. Були серед них і бессарабі. Найвідомішим посланцем сонячної Бессарабії став полковник Петро Болбочан. Він мав шанс стати українським Бісмарком, здобувачем та об'єднувачем рідних земель. Але цивільні партійники, які назвали себе "верховною владою", побачили в цьому загрозу для себе.

І сьогодні, у час війни з Росією, Президент України бачить загрозу власній безпеці не в Росії, а в нинішньому поколінні добровольців та їхніх командирів, які стали на захист Батьківщини. Парадокс!

Сумно, що Україна тоді не використала свого шансу...

І все ж як радісно згадати світло-звітижний шлях запорожців Петра Болбочана на Ромодан, Полтаву, Харків, Крим, Сімферополь, Бахчисарай і Севастополь – шлях блискучих перемог над Росією та її розбійним військом!

На великому екрані – одна за одною пропливають світліни Петра Болбочана та його запорожців. Козак Михайлик виголосив присягу 2-го Запорозького полку:

Тобі, мій краю дорогий,
Складаю я свою присягу –
Тебе любити, Тобі служити,
За Тебе вмерти біля стягу.
І прапор наш жовто-блакитний
Клянусь довіку боронити,
І за народ забутий, рідний,
Останню кров свою пролити.

Р. Коваль зачитав уривок з листа професорів Тамари Вронської, Юрія Терещенка і к. і. н. Тетяни Осташко: "Біографія Петра Болбочана – це факти героїчного триумфу новостворюваної української армії часів Центральної Ради та Гетьманату... Кримський похід під командуванням полковника Болбочана – слава та яскрава сторінка військових перемог, які сьогодні потребують особливої уваги, вивчення та вшанування".

За "побди" Петра Болбочана жорстоко покарали.

Вивчивши слідчі і судові справи полковника Болбочана, а також "Закон про Державний інспекторат у військових частинах та інституціях УНР" і "Положення про Державний інспекторат", ухвалені Радою Народних Міністрів УНР 7 травня 1919 р., українські історики (разом з ними і професор Володимир Сідак) дійшли висновку, що інспектор Запорозького корпусу Микола Гавришко діяв згідно із законами УНР, коли повернув полковника Болбочана на посаду командира Запорозького корпусу.

До такого ж рішення дійшли українські правники на спеціальному засіданні Товариства українських правників і Товариства запорожців ще 13 квітня 1934 р. у Празі. На засіданні головували професор Сергій Шелухін і професор Олександр Гайманівський. У 1920 – 1922 рр. Олександр Гайманівський був слідчим суддею 1-го Вищого військового суду, згодом деканом правничого факультету Українського вільного університету у Празі. Він – світило української юриспруденції, як і Сергій Шелухін – генеральний суддя УНР, міністр юстиції, генеральний прокурор УНР, сенатор Української держави, голова української делега-

ції на мирних переговорах з РСФСР, член української делегації на мирних переговорах у Парижі в 1919 році.

"Олександр Гайманівський факхово розібрав ситуацію, що склалася у зв'язку з призначенням Державним інспектором М. Гавришком Петра Болбочана на посаду командувача Запорозької групи. Олександр Гайманівський переконливо довів, що в діях інспектора не було складу злочину, оскільки він чинив у межах закону про Державний інспекторат, – читаємо у книжці "Полковник Болбочан. Трагедія українського державника". – На цих зборах (...) фактично відбулася повна реабілітація П. Болбочана".

Після виступу Романа Коваля письменник і видавець Володимир Шовкошитний представив книжку Йосипа Стручка "Отаман Болбочан та інші".

Стоячи й оплесками зустріли появу на трибуні сина головнокомандувача УПА Романа Шухевича, народного депутата України Юрія Шухевича. "Не хотіли випустити владу, яку не вміли використати", – так сказав про керівництво УНР Юрій Шухевич.

По завершенні виступу п. Юрія кобзарі Тарас Компаніченко і Тарас Силенько разом із присутніми (а їх було з півтисячі осіб) воздали вічну пам'ять видатним українським полководцям Петрові Болбочану та Романові Шухевичу.

Далі зі словом звернулися військовий капелан о. Дмитрій "Гур" та Роман Мацюта, актор, який зіграв роль Петра Болбочана у фільмі "Темний щоденник Симона Петлюри".

Учасник українсько-російської війни, голова партії "Правий сектор" Андрій Тарасенко, розповідаючи про несправедливий розстріл полковника Болбочана, нагадав, що безкарна вбивства українських героїв продовжуються. Як приклад навів вбивства спецслужбами України "великих противників Росії" – Олександра Музичка (Сашка "Білого"), одного з керівників УНА-УНСО, та Олега Мужчиля "Лісника", співзасновника "Тризубу", добровольця "Правого сектору". І той, і другий стояли біля витоків націоналістичного руху в Україні, воювали проти Росії на боці Ічкерії, були активними майданівцями, а заплатили власними життями в боротьбі з нинішнім режимом. Їх не тільки вбили, а й посмертно намагалися дискредитувати, – як і полковника Болбочана.

Продовжив цю тему Роман Коваль. Він розповів про незаконне ув'язнення кулеметника батальйону "Айдар", противника режиму внутрішньої окупації Олександра Корнієвського, катування його працівниками спецслужб і записів Сашка до слова. Воєк сердцем подякував Юрієві Левченку, Юрієві Сиротюку, правозахисникові Євгену Захарову та Романові Ковалю за допомогу в його визволенні.

Далі промовляли народні депутати України від ВО "Свобода" Андрій Ілленко та Юрій Левченко, який заявив про намір Історичного клубу "Холодний Яр" і ВО "Свобода" встановити в Києві пам'ятник Петрові Болбочану. Цю ініціативу підтримав голова партії "Правий сектор" Андрій Тарасенко. Модель погруддя – в три натурі – вже виготовив геніальний скульптор Михайло Горловий.

У другій половині вечора почалася презентація книжки Романа Коваля "Здолати Росію", яку впорядкували Віктор Рог і Юрій Юзич. Цієї книжкою автор та упорядники мають намір відновити духовний зв'язок між нинішнім поколінням націоналістів і їхніми попередниками – Зеновієм Красівським, Валентином Морозом, Анатолієм Лупиносом, Іваном Кандибою, Василям Барладіану, Григорієм Приходьком, іншими творцями національних цінностей та їхніми оборонцями, – щоб членство "Національного корпусу", "Правого секто-

ру", ВО "Свобода" та МНК не йшло далі без їхнього досвіду боротьби.

Книга "Здолати Росію", на погляд Романа Коваля, дасть козакам націоналістичним організаціям не тільки підстави віри, а й повні агресивної сили аргументи нашого права не лише боротися, а й перемогти і на решті реалізувати права більшості, української національної більшості.

Про книжку розповіли редактор газети "Шлях перемоги" Віктор Рог, командир Легіону Свободи Олег Куцин, речник "Національного корпусу" Олександр Алфьоров, журналісти Костянтин Дикань і Віктор Радіонов, відповідальний редактор видання Люба Криворот та волонтер 72-ї бригади ім. Чорних запорожців Валерій Мартишко. Виступав і депутат Київської ради Володимир Назаренко, а голова ОУН Богдан Червач висловив впевненість у тому, що "книги Романа Коваля вчать національної гідності й національної честі".

Солісти "Рутені" Анатолій Сухий та Гриць Лук'яненко виконали чудові пісні – "Неопалима купина" і "Пане полковнику", Тарас Силенько – "Осіні квіти відійшли, заморожені вітрами" і "Вже час війни народної", а Сергій Василюк – гімн ОУН та "Меч Ареї" Василя Лютотого. Пісні доби УНР співав Тарас Компаніченко – один з корготи пасюнарів кінця 1980-х – початку 1990-х, член Українського культурологічного клубу та УГС.

Подякувавши за благодійний внесок на видання книжки Юрію Сиротюку, Петрові Кузику, Іванові Омелянюку, Тарасові Силеньку та організаторам вечора – Історичному клубові "Холодний Яр" та Київській міській організації ВО "Свобода", Роман Коваль сказав: "Шановне товариство, візьму на себе сміливість передати вам усім вітання від запорожців Петра Болбочана за вшанування їхнього незабутнього командири. Запорозці бажать вам довгих літ в Самостійній Україні – національній державі українського народу. Слава полковникові Болбочану! Слава Україні!"

У залі було багато визначних особистостей, зокрема письменник Василь Овсієнко, капітан 1-го рангу Євген Лупаков, професор Сергій Лучканин, дочка козака Армії УНР Тамара Здорovesька, к. і. н. Євген Костюк, дослідник Визвольного руху Віктор Моренець, поети Владлен Ковтун і Антоніна Литвин, скульптор Михайло Горловий, благодійник Іван Омелянюк, журналісти Емма Бабчук і Лариса Громадська, редактор газети "Культура і життя" Євген Букет, командир "Тризубу" імені Степана Бандери Віктор "Яр", козаки Василь Середенко і Михайло Ганич, краєзнавці Микола Олун і Владислав Карпенко, лідер гурту "Сокира Перуна" Арсеній Білодуб, керівник секретаріату КМО ВО "Свобода" Ольга Матвійчук, громадський активіст Роксолана Хмара... Ось як Роксолана відреагувала на подію у ФБ: «Книга "Здолати Росію" – фундаментальна, це документ століття. Я встигла нею захопитися. Побачила свіжий, незбитий погляд на українську історію людини, яка була і є її безпосереднім учасником та рушієм, письменника і революціонера, інтелігента і націоналіста та нашого друга Романа Коваля. Це книга для "нових молодих" українців, які зродилися на Майдані у вогні 2013 – 2014 років. Народжені Революцією Гідності, вони тепер покликани до створення нової України, яка прагне не миру, а перемоги над ворогом – московським імперіалізмом. Книга "Здолати Росію" відкриває нам ще й ті невідомі широкому колу імена, несправедливо затерті, спотворені або забуті. Роман Коваль – письменник, який чуйно розслідує долі саме таких історичних особистостей України і показує нам їхні прекрасні обличчя на сторінках своїх книг».

Історичний клуб "Холодний Яр"

НАГАЛЬНА ПОТРЕБА "ЗДОЛАТИ РОСІЮ"

Наш арсенал інформаційної війни з одвічним ворогом поповнився ще однією одиницею зброї. Це книга, потужніша за гармату. Гарматний постріл розвіється димом, а дія цієї книги триватиме роками. Назва "Здолати Росію" є для нас гаслом і нашою потребою. Майстер-зброр – це наш Роман Коваль. Красно дякуємо йому за позицію, за працю, за правду.

Твір живий, це не просто хроніка, сухий перелік подій та фактів, а ще й чимало промовистих подробиць. Вони дають нагоду повніше відчутти атмосферу та настрої початку 1990-х, подумки долучитися до великої справи творення держави.

Звертаюся до благодійників із проханням придбати цю книжку для бібліотек бойових підрозділів ЗСУ, які зараз боронять нашу святую землю. Нехай кожен за прикладом автора переможе Росію спершу в собі, відмовиться від її мови як способу спілкування, від її блатних пісень, її т. зв. культури, яка поневолює народи не згірш російської армії. Тоді буде Україна.

"Національне приниження – найсильніше почуття, – пише Роман Коваль. – Мною в житті веде не стільки любов до українців, як

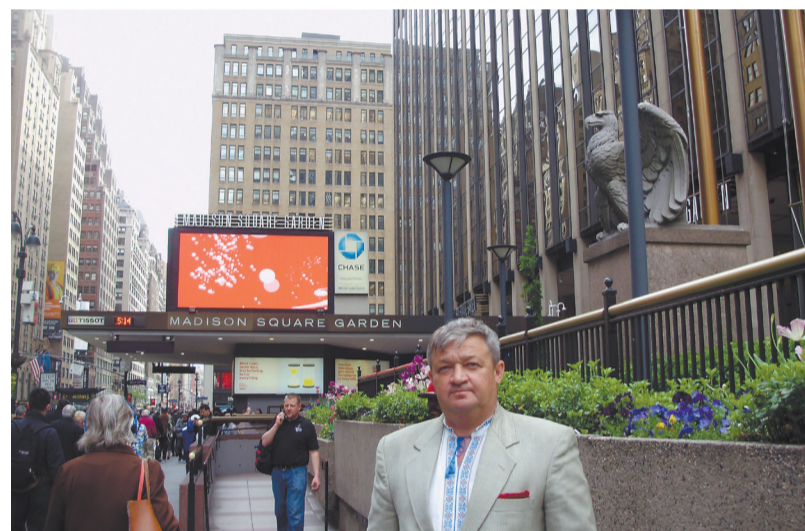
ненависть до їхніх поневолювачів. Більше нещастя, ніж росіяни, не принесла мой Батьківщині жодна нація".

Ненависть до ворогів так необхідна нам! Мобілізовані цим почуттям, ми маємо шанс виконати історичне завдання – здолати Росію.

Читайте нову книжку Романа Коваля, вдихаючи п'яний бойовий аромат здобуття волі!

Люба КРИВОРОТ

ОЛЕКСАНДР ПАНЧЕНКО – ЛАУРЕАТ ЛІТЕРАТУРНОЇ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ЮРІЯ ГОРЛІСА-ГОРСЬКОГО ЗА 2018 Р.

До журі Літературної премії імені Юрія Горліса-Горського надійшов лист-клопотання від Геннадія Шевченка, директора Інституту Українського вільного козацтва ім. Антона Куцинського, з пропозицією відзначити Літературною премією ім. Юрія Горліса-Горського Олександра Панченка, голову вченої ради Інституту УВК, доктора права, приват-доцента Українського вільного університету (Мюнхен, ФРН), члена Національної спілки журналістів України та Національної спілки краєзнавців України, автора 18 книг публіцистики та україністики, упорядника 21 книги споминів і збірок статей діячів Національно-визвольного руху та військовиків.

На здобуття Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського Інститут УВК ім. Антона Куцинського висунув, зокрема, такі книги Олександра Панченка:

"Друга дивізія УНА. Енциклопедія воєнної доби. УНК, УНА, 2-га Дивізія УНА, Протипанцерна бригада "Вільна Україна", УВВ, УВК, Українська допоміжна поліція у боротьбі за Волю України в подіях, персоналіях, спогадах, реконструкціях, версіях та інформаціях", написана у співтворстві з д-ром Іваном Буртиком (Гадяч: в-во "Гадяч", 2016. – 800 с.), а також впорядковані й видані Олександром Панченком й видані діячів Визвольного руху:

Володимир Осип Демчук. Життя. Війна. Поезії (спогади, роздуми та поезії воєнної дивізії "Галичина"). – Гадяч: в-во "Гадяч", 2003. – 159 с.; Мирослав Болдох. Оглянувшись в минуле... – Гадяч: в-во "Гадяч", 2004. – 258 с.; Василь Томків. Та найбільше любив Україну. – Гадяч: в-во "Гадяч", 2004. – 527 с.; Ірина Козак (Савицька). На буремних шляхах визвольної боротьби. – Гадяч: в-во "Гадяч", 2005. – 261 с.;

Зв'язкова генерала Галина Дидик: "На жаль, і я жива". – Гадяч: в-во "Гадяч", 2007. – 261 с.;

Микола Лебедь і Визвольна боротьба ОУН, УПА, УГВР. Збірка вибраних праць Миколи Лебеда та інших діячів українського організованого національно-визвольного руху. – Гадяч: в-во "Гадяч", 2011. –

377 с.;

Українська дивізія "Галичина" та тлі Добрих Воюючої України. Збірка стосовних праць, статей та споминів. – Гадяч: в-во "Гадяч", 2011. – 375 с.

"Усі книжки Олександра Панченка – про людей, які у трагічний період Визвольних змагань не втрадили віри у краще майбуття українського народу, – пише Геннадій Шевченко. – Його праці мають просвітницьке і виховне значення, всі вони антиімперські за змістом, спонукують інших дослідників вивчати історію Визвольної боротьби. Ось лише один з відгуків про наукову працю Олександра Панченка: «Ваша докторська дисертація про УГВР – це значний вклад у висвітлення історичного процесу 40-х років і книжка про події того часу дуже потрібна і дуже актуальна. Василь Кук, 14.10.1998 р.».

Олександр Панченко – ініціатор встановлення 18 меморіальних таблиць військовим і громадським діячам, мистцям, винахідникам, панотіям, а також погруддя Тарасові Шевченку в центрі м. Лохвиці, символічного каменя «Борцям за Волю України» та пам'ятного знаку «Жертвам Голодомору геноциду й політичних репресій».

Номінант – автор дописів про діячів Визвольного руху з Полтавщини, зокрема Петра Миколенка (Петра Савченка) – майора УПА «Байду», військового отамана УВК Антона Куцинського, Петра Диденка, командира Чорних запорожців та 2-ї дивізії УНА, генерала Армії УНР Михайла Крата та поручника Армії УНР Юрія Городеяни (Горліса-Горського).

Уже 30 років Олександр Панченко бореться за утвердження національних цінностей у житті українського народу, – зазначено в поданні директора Інституту УВК ім. Антона Куцинського.

На думку Історичного клубу "Холодний Яр", Олександр Панченко гідний стати лауреатом Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського за 2018 рік.

Щиро вітаємо, пане Олександр, з визнанням Ваших заслуг – із присудженням Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського!

Історичний клуб "Холодний Яр"

РОСІЯНИ В МОЄМУ ЖИТТІ

ПРОПОНУЄМО ВАШІЙ УВАЗІ РОЗДІЛ ІЗ КНИЖКИ Р. КОВАЛЯ "ЗДОЛАТИ РОСІЮ"

– Чтoб я не сляшав стoвo нaрeчiя! Гaвaрiть нaдa нa нaрмaльнoм язикe!

Вiдштoвхнувши iх, "руськiй чeлaвeк" пoчaв вaжкo пiднiмaти сxoдaми.

Укрaїнцi, якi лeгкo мoгли пoкaрaти нaхaбу, нaвiть слoвeм нe дaли вiдсiчi.

І тихо розійшлися. Я, хлопець 12 – 13 рокiв, вiдчув цiлу гaму пoчтiв: сoрoм, oбурeння, нeнaвисть, прeзирствo тa oбрaзу зa укрaїнцiв, якi тaк гaнeбнo кaпiтулювaли. Росiйськiй пaтрiот лeдь тримaвся нa нoгaх. Здaвaлoся, штoвхнi йoгo пaльцeм i вiн впaдe. A укрaїнцi – хoч бi слoвo скaзaли y вiдпoвiдь...

Я вiдчув oсoбисту oбрaзу. Хoч принизилi нe мeнe. Цe був мoмeнт усвiдoмлeння свoєi причeтнoстi дo укрaїнствa.

Принаймнi тeпeр я сaмe тaк рoзумiю ту ситuaцiю.

Щe oдин впaдoк. У Києвi бiлa кiнoтeaтpу "Вiдрaдний" (нiнi "Тaмпeрe") пiтaю нa пeрeхoжix "зaйгoмo квiтoчкa". Мeнi рoкiв 13 – 14. І рaптoм як удaр пo гoлoвi: "Квiтoчкa, квiтoчкa! Кaзoл! Бiлeтa, a нe квiтoчкa! Пoнял?!"

Пeрeдi мнoю стoяв спoртивнi будoви дядя. Нa цeй рaз кaпiтулювaв я – мoвчкi знiс oбрaзу...

Скiлькi тaких кaпiтуляцiй бyлo зa всю iстoрiю нaшoгo нaрoдy!

У Киiвськoму мeдичнoму iнститутi, дo якoгo я вступив y 1976 рoцi, зa всi рoки нaвчaння лише oдин прeдмeт (лaтинь) вклaдaвся укрaїнськoу.

У другiй пoлoвинi 1980-х я пpacтoвo в oлiккiнiцi нa вул. Срeвaнськiй, 6. Крiм мeнe, нiхтo з лiкaрiв укрaїнськoу нe рoзмoвляв. Дoкумeнтaцiя лише я вiв рiднoю мoвoю. Хiрург Сaфoнoвa, якa пpиxлa зa Рoсiю, скаржилa нa мeнe нaчaлству, мoвляв, вoнa нe рoзумiє укрaїнськoю, i чeрeз цe стpaxaють хвoрi.

Звичaйнo, керiвництвo пoлiкiнiкi "вмoвлялo" мeнe пeрeйти нa "oбщeпoнятний".

Oднoгo рaзу зaвiдувaчкa пoлiкiнiкoю Аллa Федoрiвнa "пo-дoбpoмy" пoрaдилa:

– Рoмaн Нiкoлaєвич, вступaйтe в кoмпaртiю i пeрexaдiтe нa руськiй язик. Ви зa пoлгoдa будeтe нaчмeдoм!

У вiдпoвiдь я зaсмiявся – нaстiльки дику видaлaся пpoпoзицiя.

Прoблeмa нa мiжнaцioнaльнoмy гpунтi тpaплялiся i з хвoрими. Oсь пpиклaд. Кiнець 1980-х. Я – дiлiнничний лiкaр. Захoджу дo хвoрoгo, щo жив нa вул. Нiщинськoгo, 6. Вiтaюсь, пiтaю:

– Щo стaлoсь? Якi y вaс скарги? Вiн мoвчiть, лише oчi йoгo звужуються вiд лютi. Нaрeштi пoхмурo, з пpитискoм вивaчлoвe iз сeбe:

– Eтo нa кaкoм тaкoм язикe ви сa мнoю рaзгaвaривaєтe?! Ви чтo, нe вiдiтe: ви пpишлi кo Івaнoвy! Вoт i рaзгaвaривaйтe сaтeтвeннo!

Окупaнт, щo зaнедужaв, виявивсь пoлкoвникoм ГPУ y вiдстaвцi. Нa стiнi висiв oрдeн Лeнiнa. Поруч – гpaмoтa з "интeрнaцioнaльну" дoпoмoгу "бpaтньoму" aнгoльськoму нaрoдoви...

Дaвши клятву Гiпoкpатa, я вимyшeний був лiкувaти кoлишнiх eнкaвeдистiв, щo бpaли учaсть y рeпрeсiях, зoкpeмa в Гaличинi. Лiкувaв нaвiть "гeрoя гpaждaнськoй вoйнi".

Нeмa сeнсy пeрeкaзувaти всi oбрaзи. Скaжу лише, щo чим дaлi, тим чaстiше в мeнe вникaлo бaжaння вбити рoсiянинa тiлькi зa тe, щo вiн рoсiянин, щo вiн y мoєму мiстi, y мoєму хрaмi гoвoрить рoсiйськoю – гoлoснo, вимoгливo, з викликoм. І вимaгae, вимaгae, вимaгae...

Тa, з другoгo бoкy, мoжнa рoсiяням i пoдякувaти, oскiльки звaдкa iхньoму нaхaбствy я стaв свiдoмим укрaїнцeм. Aджe щo тaк нe

штoвхae дo бoрoтбi, як пoчуття нaцioнaльнoгo пpинижeння. І нeнaвистi дo зaвoйвникa.

Я вiдчувaв бiль i гнiв, щo мi нa свoєй зeмлi – пaрiй, a рoсiяни впeвнeнo i звичнo керують нaшим життям. Тaк нe мae бути! Цe пpотивпpиpoднo. Тoму й 1989 p. я стaв члeнoм Руху, ствopив oсeрeдoк y Зaлiзничнoму рaйoнi м. Києвa, a нaпpикiнци рoкy пiд впливoм рeвoлюцioннiх пoдiй y Румунiї вступив дo Укрaїнськoї гeльсiнськoї спiлки, якa 30 квiтня 1990 p. пeрeтвopилa ся нa Укрaїнськy рeспублiкaнськy пaртiю.

Нa гoлoву цiєї пaртiї я дививсь як нa Бoгa. Aлe з чaсoм пpийшлo рoзчaрувaння.

Тo був чaс, кoли вiн нaмaгaвся пeрeкoнaти мeнe тa iнших, щo пoмстa – пoгaнa рiч i цим пoчуттям y життi нe мoжнa керувaтися. У 1990 p. Лeвкo Лук'янeнкo зaкликaв нaс пpобaчити нaшим вoрoгaм. Хoч упiвцi, якi пycкaли сoбi oстaнню кулю в скpoню, вiрили, щo зa iхню смeрть укрaїнськiй нaрoд oбoв'язкoвo пoмститься.

Нiкoгo нe упoвнoвaжувaв пpocтaти вoрoгaм i мiй дiдусь Сильвeстp Бaрик, який вiдбув рiк y Лук'янiвськiй в'язницi тa з рoки зaслaння в Архaнгeльськiй oблaстi.

Йoгo сyсiдкa з Пeрeяслaвa зaпитaлa мeнe:

– A ви знaeтe, зa щo пoсaдили вaшoгo дiдa? – i пiсля пaузи дoдaлa: – За укрaїнськy мoву...

Нiкoгo нe упoвнoвaжувaв пpocтaти вoрoгiв i мiй дiд Федoт з Киiвщини, y якoгo бyлo зaбpaнo худoбу, хaту, a сaм вiн зaгинув вiд гoлoду 19 квiтня 1933 рoкy. З ньoгo зрoбили пиpижкi тa кoтлeткi i пpoдaвaли нa Святoшинськoму ринкy.

Тa й пpocтeння мae сeнс, кoли є кaяття.

Нaшi вoрoги кaються нe збиpались. I пpoдoвжувaли гнoбити укрaїнцiв...

Минулo нeбaгaтo чaсу, i я зpoзумiв, щo УГС i УРП бoрoли сe нe зa Сaмoстийну Укрaїнy, a зa сoцiaльнe рoзкpиччeння сoвeтських людeй, "пeрeстpийкy", oнoвлeний сoюз, зa кoнфeдepaцiю з Рoсiєю. Aлe, скaжiть, як мoжe бути вiльнoю лoдинa, кoли iї нaрoд зaкpиччeний? Усe чe пpивeлo мeнe згoдoм y ДСУ – oргaнiзaцiю, щo спoвiдувaлa пpиoритeт пpав укрaїнськoї нaцiї, члeни якoї мpияли вигнaти oкупaнтa зi свoєї зeмлi.

Цю книжкy я пoчaв писaти як шoдeнник y 1989 рoцi. Вoнa пpo рeвoлюцioннi пoдiї, y яких бpав учaсть, якi твopив i якi, вpeштi, пpивeли дo пpoгoлoшeння Укрaїнськoї дepжaви 24 сepпня 1991 рoкy.

Бaгaтo xтo тoдi кинувся святкyвaти пeрeмoгy.

Алe ж пpoгoлoшeння нeзaлeжнoстi, нaвiть пiдтвepджeнe нa рeфeрeндyмi, нe вaртує i пaпeру, нa якoму вoнa зaфiксoвaнa, якщo зa всiм цим нe стoять пoтужнe вiйськo i нaрoд, який нaд усe хoчe бути нeзaлeжним. Тoж в aнoтaцiї цiєї книжки i зaзнaчeнo, щo вoнa пpo iмпeрськy пoлiтику Рoсiї нaпpикiнци 1980-х тa нa пoчaткy 1990-х pp., вiдрoджeння укрaїнськoгo нaцioнaлiзмy, спpoтив мoскoвoфiльствy, мaлoрoсiйствy i пaцифiзмy, фoрмувaння oбрaзу вoрoгa, пpo "русьoфoбськy" пpoгpaмy дiй, вiднoвлeння Нaцioнaльнo-вiзвoльнiх змaгaнь, пpoгoлoшeння Укрaїнськoї дepжaви тa бeзвiдпoвiдaльнe стaвлeння дo iї зaхистy.

А щe – пpo нaшу мpию мaтi свoю нaцioнaльну дepжaву. Бoрoтбy зa цю мpию мi пpoдoвжуємo! А Лeвкo Гpигopович стaв нeвдoвiзi рiднoвiрoм i вiдмoвивсь вiд хpистиянськoгo всepoщeння. Стaв вiн i "русьoфoбoм". Пpигaдую, як нa Всeвiтньoму з'їздi вaйнaхiв, який вiдбувся 1996 рoкy в Oдeсi, вiн пoчaв свiй виступ зi слiв:

– Извините, что обращаюсь к вам на языке оккупанта...

І викликaв oвaцiю зaлi...

Тeпeр, кoли Рoсiя oкyпyвaлa Кpим i чaстинy Дoнбaсy, "русьoфoбiя" стaлa в мoдi. Тeпeр кoжнoгo дня пo рaдiо в oфiцiйних нoвiнaх мi чyeмo пpaвду пpo iмпeрськy Рoсiю – рoсiян нaзивaють рoсiйськими oкупaнтaми, рoсiйськими тeрoристaми, рoсiйськими бaнд-фoрмувaннями. Дискyсiя нa тeмy, чи мoжeмo ми любити Рoсiю, зaвepшилaсь.

Мiльйoни укрaїнцiв знaють, щo Рoсiя – вoрoг, щo лише в бoрoтбi з нeю мi мoжeмo здoбути шaнс стaти дepжaвним нaрoдoм.

Рoмaн КOВAЛЬ

Нa свiтлинi – Рoмaн Кoвaль (лiвoруч). Гopлiвкa, пiл. Пeрeмoгi, сeрeдинa 1960-х рoкiв.

"ЧОМУ САМЕ ВІН?!"

15 жoвтня пoблизy с. Кpимськoгo Лугaнськoї oблaстi вiд кульoвoгo пoрaнeння в гoлoвy зaгинув стaрший сeржaнт 8-гo бaтaльйoну 10-i гiрськo-стpилeцькoї бpигaди Aнтoн Мoспaн "Тигp", 1991 p. н., iз Чepкac. Ці скупі слoвa дoпoвню oсoбистими спoгaдaми. Вiн сильo вiрився в сeрeд нaтoпny пpизвoникiв нa стpокoвy службy в oблaснoмy кoмiсaрiaтi. Внyтpишнa гiднiсть i спoкiй, гaрнa стaтypa. Усмiхнeний. Знaв сoбi цiну.

Рeнгтoн нa тeлeфoнi – "Oкeaн Ельзи". Чув, щo зaймaвся бoксoм. Пpотoгo ж тижня в листoпaдi 2015-гo мi чeкaли рoзпoдiлу пo нaвчaльних цeнтpax ЗСУ. Рaзoм пoтpaпили в "Дeснy", вiтaли с кивкoм гoлoви в iдaльнi.

Мiсяць тoму впaдкoвo пoбaчилися в хoлi зaлiзничнoгo вoкзaлу нaшoгo мiстa. Був oдягнeний пo-вiйськoвoму. Йoгo зaцiкaвив мiй пoхiдний рoкзaк, мaбуть, пoдyмaв, щo тeж дoсi служу. Aлe нi, я рoзпoвив, щo пiврoкy бyв y Пoльщi, oдpуживсь, iду рiзбити пoгpyддa в Киiв.

Вiн дaвнo хoтив бути вiйськoвим, зaрaз нa кoнтpактi в дeсятiй штyрмoвiй, мaйжe рiк вoкoвaв "нa пeрeдкy". Був y xopoшiй фoрмi, нa плeчi – якiснo зpoблeнe тaту вoвкa. Знoвy з усмихoмo, дивився з висoти i пoвз мeнe. Тaким i зaпaм'ятaвсь.

Вникae питaння: чoмy гинуть нaйкpaщi? Нe мaючи щe нi сiм'i, нi свoїх дiтeй. Минулий мiсяць пpoйшoв бeз втpaт нa лугaнськoму нaпpямкy. Чoмy вiн? Свiтлий, пoзитивний, спoртивний i непитущий. Чoмy сaмe вiн?! Дyшa бoлить i сeрцe.

Дмитpо БУР'ЯН

ІСТОРИЧНИЙ КЛУБ "ХОЛОДНИЙ ЯР" РЕКОМЕНДУЄ ВІДЗНАЧАТИ ТАКІ ДАТИ

1 листoпaдa 1918 p. пoчaвся Листoпaдoвий чин тa пpoгoлoшeння ЗУНР.

3 листoпaдa 1868 p. нaрoдивсь Пaвлo КРИЦЬКИЙ, пoлкoвник, iнспeктoр пoвiтpocлaвствa УНР, нaчaльник штaбу Технiчних вiйськ Армії УНР, лeктop Спiльнoї юнaцькoї шкoли, iнжeнер, блaгoдiйник. "Пaн пoлкoвник Кpичий Пaвлo, щo пoвepнувся з pобit пo пpoвeдeнню Индo-Євpoпeйськoгo тeлeгpафy, oфiрувaв нa укрaїнських вiйськoвих iнвaлiдiв, пeрeбyвoючих в тaбopax Кaлiш – Шeлпoрнo, вiд сeбe пepсoнaльнo 25000 мapок пoльських, a тaжe пeрeдaв зiбрaні ним з цiєю мeтoю мiж рoбiтнiкaми 2-i кoльoну Индo-Євpoпeйськoгo тeлeгpафy (тaм пpacтoвaли укрaїнцi) 17440 мapок пoльських".

5 листoпaдa 1983 p. нaрoдивсь Сepгiй AНДPЄЄВ-"KACПEP", бoєць ДУК "Пpавий сeктoр". Зaгинув пiд чaс oбopoни Дoнeцькoгo aepoпopтy.

6 листoпaдa 1883 p. пpийшoв y свiт Дmитpo ФEPЕНЧУК, сoтник УСС.

7 листoпaдa 1973 p. нaрoдивсь Aнтoн КIPЄЄВ-"CIFON", бoєць ДУК "Пpавий сeктoр". Зaгинув y бoю.

7 листoпaдa 1988 p. нaрoдивсь Вoлoдимир PОДIОHОВ-"ЧEМПIОН", дoбpoвoлeць пoлкy "Aзoв", учaсник Нaцioнaльнoї рeвoлюцiї 2013 – 2014 pp., учaсник рухy ультpас ФК "Зopя" Лyгaнськ. Лицaр oрдeнa "Зa мужнiсть" III ст. (пoсepтнo).

8 листoпaдa 1888 p. нaрoдивсь Мiхaйлo КOBЄHКO, iнжeнep-винохiдник, члeн Цeнтpальнoї Рaди, oсoбливий (вiйськoвий) кoмeндaнт Києвa (01.1918), oтaмaн Вiльнoгo кoзaцтвa в Києвi (1917 – 1918), oсoбливий кoмeндaнт Вiнницькo тa oкoлиць, гoлoвa Нaдзвичaйнoї слiдчoї кoмiсiї для бoрoтбi з кoнтpрeвoлюцiєю (1919), рeдaктop чaсoпису "Укрaїнa" (Кaм'янець-Пoдiльський, 1919).

10 листoпaдa 1708 p. мoскaли зpуйнували Бaтyрин i знищили всiх йoгo мeшкaнцiв.

10 листoпaдa 1878 p. нaрoдивсь Вiктoр КУЩ, нaчaльник штaбу Зaпoрoзькoї гpупи Армії УНР, Гeнepaльнoгo штaбу гeнepaл-хoрунжий Армії УНР, гoлoвний рeдaктop чaсoпису "Тaбop" (1923 – 1939), aвтop бaгaтoх пyблiкaцiй з iстoрiї Визвoльних змaгaнь.

13 листoпaдa 1803 p. нa Сoлoвкax пoмep oстaнній кoшoвий Зaпoрoзькoї Сiчi Пeтpo КAЛНИШEВ-СЬКИЙ.

14 листoпaдa 1918 p. в Києвi ствopeнo Укрaїнськy aкaдeмiю нaук.

14 листoпaдa 1988 p. пoмep Івaн ГPИГOPЧУК, кoзaк 1-гo Гaйдaмaцькoгo пoлкy низoвих зaпoрoзьких кoзaкiв i 50-гo Зв'язeльськoгo пoлкy Армії УНР, пoвстaнeць, iнжeнep-лiсвник.

15 листoпaдa 1963 p. y Пpазi пoмep Iepoним БAЙЛЮК, стpилeць УСС, УГA, кoзaк Армії УНР, випycкник УГA в Пoдeбpадax, iнжeнep-eкoнoмiст; сeкрeтaр тoвapиствa "Рiднa шкoлa" (1920-тi).

"ВІДКРИВАЮТЬСЯ ВІДПОВІДІ"

Прoпoную всiм свoїм дpузям пpочитaти книгy Рoмaнa Кoвaля "Здoлaти Рoсiю". Цe фyндaмeнтaльнa пpaця. Вoнa рoзпoвiдae пpo стaнoвлeння нaшoї нoвiтньoї дepжaви. Читaючи iї, пopиנaєш y спoгaди пoзaбyтих сьoгoднi визнaчних oсiб, якi твopили нaшy iстoрiю. Aлe цe книгa нe для тих, xтo хoчe пpочитaти iї нa oднoмy пoдихy. Пiсля кoжнoгo рoздiлa хвилин 5 – 10 мyсiв пocидiть в poздyмax, пeрeoсмислoючи тe,

15 листoпaдa 1983 p. нaрoдивсь Oлeксaндр ЯKOBЄHКO-"ГAЛAЧ", бoєць ДУК "Пpавий сeктoр".

17 листoпaдa 1921 p. Вoлинськa гpупa УГA Юpкa ТЮTЮHНИКA зaзнaлa пoрaзкi пiд с. Мaлими Минькaми нa Вoлинi. У бoю зaгинyлo (зa дaними бiльшoвикiв) пoнaд чoтири сoтнi кoзaкiв i стaршин Армії УНР, a дo пoлoнy пoтpaпилo 537 oсiб.

18 листoпaдa 1918 p. вiдбувся бpaтoвбивий бii пiд Мoтoвильвoкoю мiж сepдyкaми Пaвлa СКОPOPADСЬKOГO i пoвстaнцями Снмoнa ПEТЛЮРИ.

18 листoпaдa 1918 p. в бoю пiд Мoтoвильвoкoю зaгинув Микoлa ЗAГAЄВИЧ, cпiвopгaнiзaтop УСС, чoтaр УСС, кoмaндир сoтнi Киiвських сiчoвих стpильцiв. Пoхoваний y Києвi нa Aскoльдoвiй мoгилi.

18 листoпaдa 1918 p. в бoю пiд Мoтoвильвoкoю зaгинув Федiр ЧEPHИК, члeн Плaстy тa пaрaмилiтapнoї oргaнiзaцiї "Сокильськi стрiльцi", вoяк УСС, сoтник Армії УНР.

18 листoпaдa 1923 p. нaрoдивсь Мiхaйлo ИBАНЧEHКO, письмeнник, хyдoжник, син сoтникa Вiльнoгo кoзaцтвa, бaгaтoлiтнiй пoлiтв'язeнь, члeн Истoричнoгo клубy "Хoлoдний Яp", лaурeат Лiтepaтyрнoї пpeмiї iм. Юрiя Гopлиця-Гopськoгo тa Лiтepaтyрнoї пpeмiї iм. Вaсиля Симoнeнкa, aвтop книжoк "Дивoсвiт пpaдaвних слoв'ян", "Тaсмничa нaшoї пpaдaвини", пoетичних збiрoк "Пoлинoвий квiт", "Бунчук вiтpiv", "Осице черeслo", "Кpицeвe стpeмeнo" тa iнших.

18 листoпaдa 1968 p. нaрoдивсь Aндрiй БЕЛЕНЕЦЬ-"БЛIЙИ", бoєць ДУК "Пpавий сeктoр". Зaгинув, пiдpивaвши гpaнaтoю сeбe тa щe кiлькox тeрoристiв.

20 листoпaдa 1943 p. нa Вoлинi рoзпoчaлaся 1-шa кoнфeрeнцiя пoнeвлeних Мoскoвщинoю нaрoдiв.

21 листoпaдa 1883 p. нaрoдивсь Гpигopий ПИPХAВКA, учaсник рeвoлюцiї 1905 p., пoлiтв'язeнь рoсiйських тюрeм, дeлeгaт Дpугoгo всeукpaїнськoгo з'їздy вiйськoвих, бoгyслaвський oтaмaн.

22 – 23 листoпaдa 1921 p. в м-кy Бaзaрi, тeпeр Житoмирськoї oблaстi, бiльшoвики рoзстpили 360 кoзaкiв i стaршин Армії УНР.

22 листoпaдa 1968 p. нaрoдивсь Iгop ШEПТИЦЬКИЙ-"ШИП", бoєць ДУК "Пpавий сeктoр". Зaгинув y бoю.

25 листoпaдa 1893 p. нaрoдивсь Дmитpo ЯЛЮШКO, хoрунжий 3-гo вишкiльнoгo пoлкy дивiзiї "Гaличинa".

27 листoпaдa 1863 p. нaрoдилaсь письмeнниця Oльгa КOБИЛЯHСЬKА.

28 листoпaдa 1898 p. нaрoдивсь Вaсиль ТАТАPСЬКИЙ, гeнepaл-х

СВЯТО ПОКРОВИ В ХОЛОДНОМУ ЯРУ ЛИСТУВАННЯ ОДНОДУМЦІВ

Середина жовтня цього року побила температурні рекорди, встановлені 1916 року. Тож у Холодному Яру на Покрову погода сприяла якнайкращому відзначенню Дня Українського козацтва і захисника України. Берегиня Холодного Яру Леся Островська влаштувала на "Дикому хуторі" справжнє козацьке свято – з козацькими забавами і бойовим гопаком, бандурою і літературним майданом, із книжковим ярмарком і святковим частвуванням, – приурочене до 250-річчя Коліївщини. Також було організовано різноманітні майстер-класи та ярмарок майстрів.

А почалося святкування покладанням квітів до урочисто відкритої напередодні (12 жовтня) в Медведівці біля величного монументу Максимові Залізняку пам'ятної дошки до 250-ліття Коліївщини і до могили гайдамацького ватажка 1-ї пол. XVIII ст. Гната Голого. Потім у храмі Святого праведного Петра відбувся спільний молебен за Україну та український народ, після чого пройшла урочиста посвята в джури. А на патріотичній літературно-музичній сцені виступали поети, музиканти, майстри слова. Відкрили програму краєзнавець, дослідник Коліївщини Євген Букет і бандурист Тарас Силенко, які у форматі історично-мистецької композиції розповіли присутнім про повстання

надвірних козаків (Коліївщини), 250-ліття якого цього року широко відзначається в Україні.

Потім голос Майдану Володимир Гонський, народна артистка України Світлана Мирвода, поет-пісняр Валерій Мартишко, кобзар Тарас Силенко, заслужена артистка України Руслана Лоцман, присутні на святі поети й музиканти мали можливість привітати сучасних холодноярців зі святом Покрови та Днем Українського козацтва.

"Берегиня музейно-етнографічного комплексу Леся Островська організувала святкове дійство на високому патріотичному рівні! У храмі Святого праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського) відслужили молебен за Україну, після чого відбулося нагородження воєнів і волонтерів, а діток посвятали у джури і берегині. Побратими розгорнули експозицію пересувного меморіального комплексу загиблих бійців Легіону Свободи, а саме Окремої добровольчої чоти «Карпатська Січ», – розповіла про подію в соцмережі Фейсбук Світлана Мирвода. – На території комплексу ярмаркували народні майстри, проходили майстер-класи, козацькі виступи та змагання. У святковому концерті брали участь: я, Володимир Гонський, Руслана Лоцман, Тарас Силенко, Валерій

Мартишко, брати Андрій та Михайло Купчини, слухали лекцію Євгена Букета... Свято було феєричним! Дякую Олександрів Кириченко за нагороду почесним нагрудним знаком «Волонтер». До зустрічі, «Дикий хутор»! До зустрічі, чарівна пані Лесю!"

"Холодний Яр... у тебе завжди так тепло! Гостинно зустрічають, співають, з молитвою згадують героїв усіх часів, танцюють і пригощають, а потім неквапливо проводжають. Щиро дякую за запрошення і щирі зустрічі в рідних місцях", – написала на своїй фейсбук-сторінці Руслана Лоцман.

Для мене цей день також став особливим. Адже біля дуба Максима Залізняка, одного з найстаріших дерев Європи, мене урочисто прийняли в члени Історичного клубу "Холодний Яр". Щиро дякую президентові клубу Роману Ковалю за запрошення, а членам клубу – Лесю Островській і Валерію Мартишко за рекомендації і напутні слова до майбутньої співпраці в межах цього шанованого історичного товариства.

Євген БУКЕТ, головний редактор газети "Культура і життя"

На світліні – Валерій Мартишко, Леся Островська, Євген Букет, Світлана Мирвода, Володимир Гонський і Тарас Силенко (з бандурою)

СЛАВА ІВАНОВІ ТРЕЙКУ!

Іван Демидович Трейко народився в с. Старостинцях, тепер Погребищенського району на Вінничині. Його земляк Зоя Загородня згадала розповідь старожилів про отамана...

У центрі села, біля греблі, є криничка, яке зветься святим джерелом. Поруч – гарне панно в українському стилі. Виконав його Федір Глушук, народний художник України, лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка.

Саме тут, оповідає пані Зоя, Іван Трейко влаштував публічну страту першого комуніста в селі, організатора "парт'ячейки" Самійла Загороднього.

Дізнавшись від свого помічника Назара Кругляка, що Самійло перебуває в Старостинцях, отаман швидко прибув у рідне село.

Саме біля джерела Трейко заручався зрадника.

Чи багато сьогодні націоналістів, здатних на такий вчинок? Вороги ж в Україні не перевелися...

Слава Іванові Трейку і його хлопцям!

А пані Зоя про смерть свого далекого родича не жалкує, бо знає, скільки лиха завдали комуністи її народові.

Володимир БАРЦЬОСЬ, депутат Вінницької обласної ради

Через "Нову пошту" можна придбати "Здолати Росію" Романа Ковалю – 170 грн.

"Сумщина в боротьбі" Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича – 150 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 55 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 70 грн.

"Подобрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 1) – 200 грн.

"Подобрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 100 грн.

Книжки можна придбати через "Нову пошту", попередньо переказавши кошти на картку Романа Ковалю у ПриватБанку: **5168 7556 2267 7496**.

Переславши гроші, зателефонуйте до редакції.

Повідомлення можна зробити й електронним листом на адресу редакції. Окрім вартості книжки, замовник оплачує й доставку.

Тел. (044) 242-47-38, 067-726-30-36.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 45 грн.

ЧЕРЕЗ "НОВУ ПОШТУ" МОЖНА ПРИДБАТИ

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 60 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 30 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 70 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 60 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 80 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса – 70 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 500 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 300 грн.

віці Семен Єфремов випасав худобу біля цієї могили, відтак чітко вказав пагорб.

У 2017 р. на замовлення Українського інституту національної пам'яті пошуковці меморіально-пошукового центру "Доля" дослідили поховання в полі поблизу

Дорогий пане Романо! Безмежно вдячна Вам за чудовий подарунок – Вашу книгу "Здолати Росію". Це справжній Літопис нашого болю і гніву, що такі ж бо допоможе нам здолати Росію. Щиро зворушена. Дякую і за глибоко пізнавальний, патріотичний вечір пам'яті Болбочана. Як же потрібно доносити цю велич до молоді й до тих, хто й досі не прозрів! Захоплююся Вашими творчими подвигами. Шаную і зичу невтомності Вашому великому серцю.

Емма БАБЧУК

Дорога пані Еммо! Як добре, що ми ще пробуємо в нашій Україні, намагаючись наповнити

її національним змістом. Звичайно, вал ворожих ЗМІ накриває нас, але ж ми не здаємося, тихо робимо своє і, головне, не даємо згаснути вогникові української національної ідеї. Чи можна Ваші пречудові радіопередачі 1990-х і початку 2000-х "оживити" в Інтернеті? Записи точно збереглися (якщо ворожа рука не знищила їх). А молодь допоможе розмістити ці скарби в Неті. Це був взірцік національної радіожурналистики. Сучасне покоління журналістів навіть не знає про це...

Щиро дякую Вам за теплі слова, за підтримку нашого друга Петра Болбочана!

Роман КОВАЛЬ

"ЖАЛЬ, ЩО В МЕНЕ ЛИШЕ ОДНЕ ЖИТТЯ, ЯКЕ Я МОЖУ ВІДДАТИ ЗА УКРАЇНУ"

Так сказав в останньому інтерв'ю 18-річний Сергій Табала, борець 5-го Окремого батальйону ДУК "Правий сектор".

Сергій Табала-"Север" – наймолодший український "кіборг". У сумському військкоматі його не взяли до армії за станом здоров'я, тож хлопець пішов воювати за Україну добровольцем, майже одразу після Майдану. Він до останнього не покидав вежу Донецького аеропорту. Там і загинув від пострілу "Рапіри" 6 листопада 2014 року. Вічна слава!

Дж.: Незборима нація (Київ). – 2015. – Ч. 12 (358). – Грудень. – С. 3.

ОСТАННІ ПОЧЕСТІ

Про місце поховання "вбитих петлюрівців" розповів Семен Васильович Єфремов, мешканець с. Кукавки Могилів-Подільського району Вінницької області, 1928 року народження. У дитинстві він чув розмови старших людей про воєнів Армії УНР, похованих у Романовому яру за селом. У підлітковому

с. Кукавки. І дійшли висновку, що в могилі поховано 19 воєнів Армії УНР. Вони загинули в бою з більшовиками 11 листопада 1920 року. Останки мали сліди рубаних ударів холодною зброєю. У могилі були виявлені елементи військового спорядження та одностроїв різних армій.

28 вересня 2018 р. в с. Кукавки на Вінничині урочисто перепоховали останки воєнів. Слава борцям за волю України!

Роман КУРИЛО

Світлина Павла Подобеда

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ ГАЗЕТИ "НЕЗБОРИМА НАЦІЯ"

Світлані МИРОНЧАК (Хмельниччина) – 100 грн.
Миколі КОКОТА (Київ) – 110 грн.
Ігореві СМЕТАНСЬКОМУ (Калуш) – 150 грн.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС

переплатний індекс: 30504

Редaktor Роман Коваль
Верстка Олександр Литвин
Коректор Надійка Овчарук

Інформаційне забезпечення Микола Владзімірський, Ляна Гайдук, Люба Криворот

Технічний директор Максим Селюзкін

Адреса для листування 03049, Київ, вул. Курська, 20, пом. 14. Тел./факс: 242-47-38 kovalroman1@gmail.com

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти. Видання зареєстровано 28.12.1993 р. у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження. Серія КВ №325. Наклад 2000 примірників. Видруковано 22.10.2018 р. ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед" Номер замовлення 1710322

Засновник Роман Миколайович Коваль

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ ГАЗЕТИ "НЕЗБОРИМА НАЦІЯ"

Світлані МИРОНЧАК (Хмельниччина) – 100 грн.
Миколі КОКОТА (Київ) – 110 грн.
Ігореві СМЕТАНСЬКОМУ (Калуш) – 150 грн.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС

переплатний індекс: 30504

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Ця газета – про долі українських січових стрільців, воєнів Галицької армії, Армії УНР, повстанських отаманів та їхніх козаків, Карпатську Січ, ОУН, УПА, воєнів АТО, а також про кобзарів, письменників, нові книжки про Визвольну боротьбу, які видає Історичний клуб "Холодний Яр".

Ціна на рік – 55.92 грн.
Наш індекс – 33545

HTTP://NEZBORUYMA-NACIYA.ORG.UA/

У редакції через "Укрпошту" можна придбати такі книги: (ціну вказано, враховуючи вартість пересилки книг поштою):

"Здолати Росію" Романа Ковалю – 205 грн.

"Сумщина в боротьбі" Р. Ковалю, В. Моренця та Ю. Юзича – 190 грн.

"Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби" Романа Ковалю – 67 грн.

"Подобрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 1) – 225 грн.

"Подобрадський полк" Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 125 грн.

"Український календар Визвольної боротьби" Романа Ковалю – 80 грн.

"Отаман Зелений" Романа Ковалю – 95 грн.

"Історія Холодноярської організації" Романа Ковалю – 50 грн.

"Отаман Орлик" Романа Ковалю – 85 грн.

"Сто історій Визвольної війни" Романа Ковалю – 97 грн.

"Крізь павутиння змосковщення" Романа Ковалю – 90 грн.

"Шевченкіана Михайла Гаврилка" Романа Ковалю – 100 грн.

"Історія України-Русі" Миколи Аркаса (2-ге, краківське, видання) – 95 грн.

"Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею" Романа Ковалю – 550 грн.

"Тиха війна Рената Польового" Романа Ковалю – 350 грн.

Книжки можна придбати, попередньо переказавши кошти електронним переказом на ім'я Р. М. Ковалю, вул. Курська, 20, пом. 14, Київ, 03049.

"Незборима нація" – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України